

Van: "[REDACTED]"
Verzonden: donderdag 22 mei 2025 19:04
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@sonansbv.nl>; "[REDACTED]" <[REDACTED]>; "Jan ten Kate" <Jan.tenKate@staphorst.nl>; "ing. L. Lucas Mulder" <L.Mulder@staphorst.nl>
Cc: "[REDACTED]" <[REDACTED]@staphorst.nl>
Onderwerp: Ter informatie: communicatiepakket Defensie
Bijlage(n): NPRD_Timeline_1920x1080_RGB_Landscape_V9.pdf, Algemene FAQ's NPRD_versie 21 mei 2025_DEF.pdf, Concept nieuwsbericht Defensie Ontwerp NPRD.pdf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Strategisch communicatieadviseur
0522 [REDACTED]

Van: ruimtevragen.defensie@mindef.nl <ruimtevragen.defensie@mindef.nl>
Verzonden: donderdag 22 mei 2025 19:18
Aan: ruimtevragen.defensie@mindef.nl
Onderwerp: communicatiepakket

Beste mensen,

Hierbij het beloofde communicatie pakket. Hierin zit;

1. De Timeline
2. FAQ's
3. Het Concept-nieuwsbericht Defensie Ontwerp NPRD: LET OP onder embargo tot morgen 23 mei na publicatie Ontwerp NPRD.

Als morgen in de Ministerraad anders wordt besloten, zal het nieuwsbericht hierop worden aangepast.

Zodra het Ontwerp NPRD morgen is gepubliceerd zullen we jullie informeren via de mail. Hierin vindt u de relevante links en de Kamerbrief.

Met vriendelijke groet,

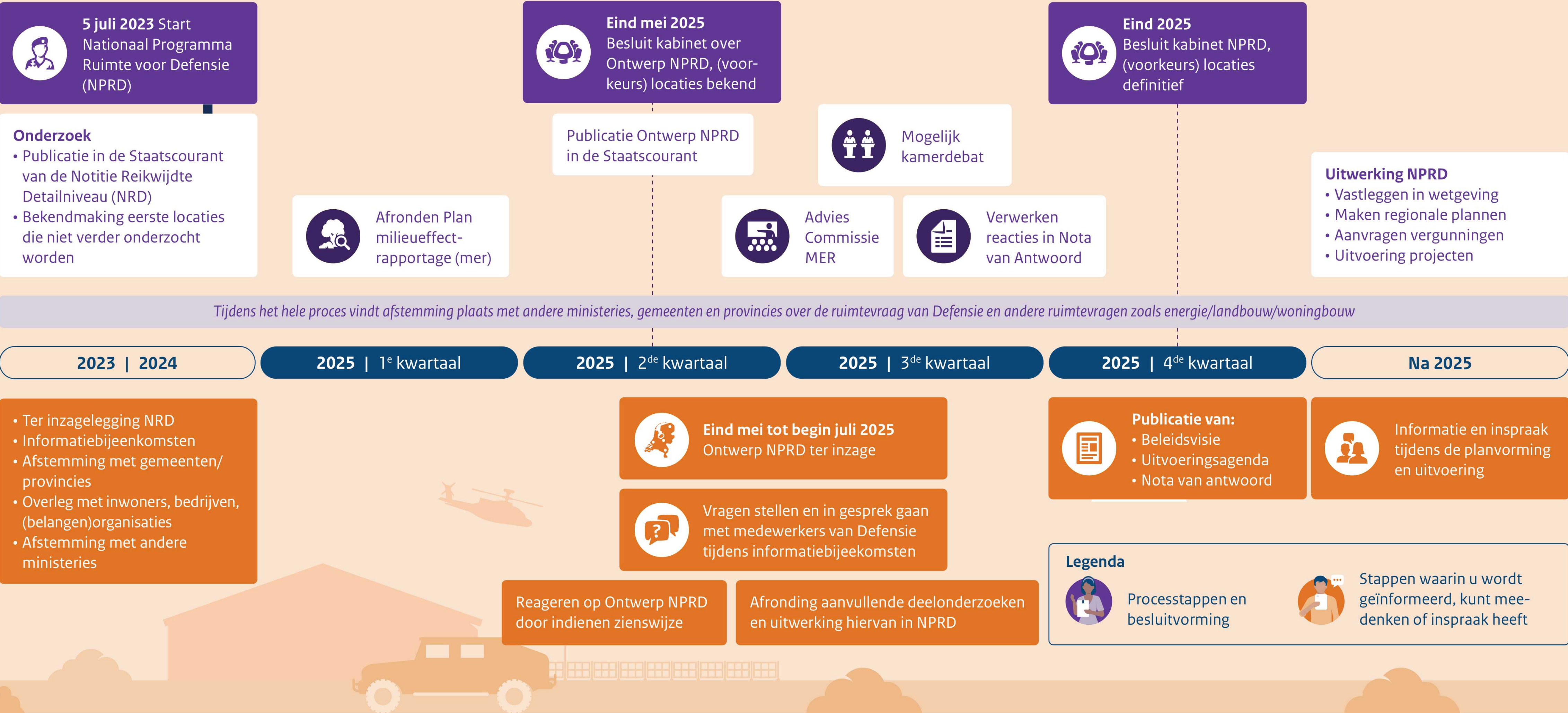
Team ruimte voor Defensie.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Planning 2025 Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD)

Algemene FAQ Ontwerp NPRD

Versie 21/5/2025

Waarom heeft Defensie eigenlijk meer ruimte nodig?

- Om Nederland veilig te houden.
- Dit is nodig omdat de veiligheidssituatie in de wereld is veranderd.
- Nederland moet voorbereid zijn op militaire conflicten.
- Daarom is het nodig dat de krijgsmacht groeit en wordt versterkt.
- Zo kunnen we zorgen voor voldoende afschrikking.

Wat zijn de grootste ruimtebehoeften?

- In het NPRD geeft Defensie aan welke ruimte minimaal nodig is om invulling te geven aan onze huidige taakstelling. Het gaat om 57 ruimtebehoeften.
- Het gaat om extra ruimte voor kazernes, opslagplaatsen, laagvlieggebieden en oefenterreinen.
- We hebben bijvoorbeeld 370 hectare terrein nodig voor een nieuwe kazerne voor onze ondersteunende eenheden.
- Ook is ruimte nodig voor het plaatsen en oefenen met jachtvliegtuigen. Vliegers moeten kunnen voldoende trainen om goed geoefend te blijven. Hetzelfde geldt voor laagvliegen met helikopters. Dat gebeurt overigens ook in simulatoren en ook veel in het buitenland.
- Tot slot heeft Defensie meer ruimte nodig voor de opslag van munitie.

Nederland heeft al te weinig ruimte, wat betekenen de wensen van Defensie voor andere ruimtebehoeften zoals een tekort aan woningen?

- Het kabinet kijkt naar wat er totaal aan ruimte nodig is in Nederland, en maakt hierin de uiteindelijke keuze.
- Denk aan woningbouw, energietransitie, natuurgebieden en dus ook Defensie.
- Dit totaalplaatje wordt uitgewerkt in een zogenoemde landelijke Nota Ruimte.
- De ruimtebehoeften van Defensie worden onderdeel van dit landelijke plan.

Waarom kan het niet in het buitenland?

- Ongeveer de helft van de oefeningen vindt al in het buitenland plaats.
- We moeten echter ook goed zorgen voor ons personeel.
- Oefenen in het buitenland betekent voor lange tijd ver van huis zijn.
- Voor het thuisfront heeft dit een enorme impact.
- Daarom willen we dat onze militairen juist ook dichterbij kunnen oefenen.

Wat is er de afgelopen tijd gebeurd?

- In juli 2023 is de zoektocht naar ruimte gestart. In de tussentijd is er een hoop gebeurd.
- Een onafhankelijk onderzoeksbureau heeft onderzocht wat de milieueffecten van de verschillende ruimtebehoeften zijn.
- Denk aan wat bijvoorbeeld de invloed van een nieuwe munitieopslag betekent voor de omgeving, natuur, het milieu en geluid.
- Dit onderzoek is nu afgerond.
- Het afgelopen jaar zijn er verschillende bijeenkomsten in het hele land geweest, evenals online bijeenkomsten. Daarnaast hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden met medeoverheden.
- Het Ontwerp NPRD laat zien wat de afwegingen zijn en wat de voorkeurslocaties zijn.

Hoe is er rekening gehouden met de wensen en belangen van bewoners in het land?

- Vanaf de start van het programma hebben we de omgeving meegenomen en betrokken in het proces.

- In het hele land zijn verschillende bijeenkomsten gehouden waar mensen terecht konden met hun vragen, zorgen en ideeën.
- Ook kon iedereen die dat wilde een zienswijze indienen op de plannen. Hier is goed gehoor aan gegeven en hier zijn we blij mee.
- Ook nu bij het Ontwerp kan iedereen de komende zes weken reageren op de voorkeurslocaties door het indienen van een zienswijze en door langs te komen op de bijeenkomsten in de regio.

Wat zal de impact zijn op de bewoners van de gekozen gebieden?

- Defensie is zich er van bewust dat het starten of uitbreiden van de activiteiten van Defensie een grote impact heeft op de mensen die bij deze locaties wonen en werken.
- Bedrijven, woningen en agrarisch terrein moeten nu mogelijk plaatsmaken voor activiteiten van Defensie.
- Daarom hebben we alle aandacht voor de grondeigenaren en omwonenden van de gekozen voorkeurslocaties. Woningeigenaren zijn persoonlijk bezocht, en mensen die in de directe omgeving wonen ontvangen een brief. Met de grond- en woningeigenaren doorlopen we een zorgvuldig proces en bieden we begeleiding aan.

Wat gaat Defensie doen om de impact zoveel mogelijk te beperken?

- Bij de daadwerkelijke inrichting gaan we kijken wat mogelijk is om de andere belangen ook mee te nemen en de ruimte zo slim mogelijk in te richten. Voor een aantal grote behoeften gaan we met medeoverheden en inwoners hierover in gesprek. Hierbij kijken we niet alleen maar naar het defensiebelang maar ook naar het individuele belang en lokale belangen. Denk bijvoorbeeld aan het meervoudig ruimtegebruik.

Bij wie kunnen mensen terecht als ze zich zorgen maken, vragen hebben of willen reageren?

- Iedereen die dat wil kan zijn of haar zorgen kenbaar maken door een zienswijze in te dienen en langs te komen bij de bijeenkomsten die we organiseren door het land, of door de online bijeenkomsten te volgen.
- Op defensie.nl/ruimtevoordefensie staat alle informatie, zoals kaarten en video's maar ook de contactgegevens.

Wat gaat er nog allemaal gebeuren?

- Iedereen die dat wil kan vanaf 28 mei tot en met 9 juli 2025 reageren (zienswijze indienen) op het Ontwerp NPRD.
- Om betrokkenen te informeren over de uitkomsten en locaties houdt Defensie bijeenkomsten. Er komen online bijeenkomsten voor de grotere ruimtebehoeften. Ook komen er informatiebijeenkomsten in de regio's. Op de website defensie.nl/ruimtevoordefensie staat een overzicht van alle bijeenkomsten.
- Na de informatiebijeenkomsten en zienswijzeperiode schrijft Defensie een reactie in een Nota van Antwoord. Via deze weg krijgt men antwoord op zijn of haar vragen. Op basis van de ingediende zienswijzen kan het kabinet besluiten het Ontwerp op elementen aan te passen om deze vervolgens definitief vast te stellen. Dat zal naar verwachting einde van het jaar 2025 plaatsvinden.
- Daarna starten de verschillende projecten van de ruimtebehoeften.
- Hoe dat verloopt wordt tegen die tijd bekendgemaakt.

Wanneer gaat echt de schop in de grond, en wanneer is het af?

- Eind 2025 neemt het kabinet een definitief besluit over de voorkeurslocaties. Wel zijn we nu al bezig met de voorbereidingen zodat we daarna van start kunnen gaan.
- Het tijdspad voor elke behoefte is weer anders.
- De start en oplevering zal naar verwachting tussen 2026 en 2040 plaatsvinden.

- Een aantal projecten starten in 2026, sommige projecten zijn in 2030 gereed.
- Voor sommige trajecten moeten eerst de nodige vergunningen worden geregeld.
- We houden mensen op de hoogte van de projecten via onze website en maken de komende maanden plannen om de omwonenden tijdig te informeren of betrekken.

Defensie maakt gewenste locaties bekend

De krijgsmacht heeft meer ruimte nodig voor het opleiden en trainen van militairen. Ook moet er plek komen om medewerkers en materieel onder te brengen. Defensie heeft hiervoor in Nederland onderzoek gedaan naar de meest geschikte locaties voor 57 ruimtebehoeften. Het Ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) is vandaag door het kabinet vastgesteld. Staatssecretaris Gijs Tuinman informeert hier de Tweede Kamer over.

Defensie maakte in december 2023 bekend hoeveel ruimte de krijgsmacht op basis van de bestaande inzichten nodig heeft. Het afgelopen 1,5 jaar is onderzocht wat hiervoor de beste plekken zijn. Daarbij is gekeken naar onder meer de invloed op de leefomgeving, natuur, het milieu en draagvlak. De uitkomsten van het onderzoek staan in het zogenoemde planMER (milieueffectrapportage) [\(link\)](#).

Ruimte is schaars en er zijn meerdere belangrijke maatschappelijke belangen die om ruimte vragen. Dit vergt een zorgvuldige afweging. De uitkomsten daarvan zijn terug te vinden in het Ontwerp NPRD [\(link\)](#).

Personen die dit raakt worden persoonlijk geïnformeerd. Staatssecretaris Gijs Tuinman: „De veiligheidssituatie in de wereld en de schaarse ruimte in Nederland dwingen het kabinet tot deze keuzes. Dat burgers en bedrijven hierdoor worden geraakt, daarvan ben ik mij zeer bewust. Ik heb aan keukentafels gezeten, in de bedrijfshal gestaan en ben door de akkers heen gelopen. Ik heb de impact van de plannen en de onzekerheid van mensen gevoeld. Daarom is het belangrijk dat we hen snel en goed informeren. Dat doen we met brieven, maar we gaan ook langs.”

Belangrijke uitkomsten

Het is belangrijk om zoveel mogelijk ruimtegebruik te combineren. Combinaties met de natuur voor de uitbreidingen van militaire oefenterreinen blijken vaak kansrijk. De locatie in Staphorst blijkt het meest geschikt voor de extra locatie voor grootschalige munitieopslag. Voor de centraal gelegen kazerne voor ondersteunende eenheden is Zeewolde-Spiekweg de voorkeurslocatie. Lelystad Airport is dat voor de stationering van jachtvliegtuigen, op basis van militair medegebruik op een civiele luchthaven. Ook bleek dat een behoefte van Defensie niet in Nederland kan worden gerealiseerd. Voor een nieuw springterrein om met explosieven te trainen is geen geschikte locatie gevonden.

Voor de uitbreiding van bijvoorbeeld het oefenterrein de Weerterheide zijn meerdere gebieden in Cranendonck en Weert als voorkeurslocatie aangewezen. En dat geldt ook voor de uitbreiding van het Artillerie Schietkamp voor meerdere gebieden in verschillende gemeenten van de provincie Gelderland. Alle voorkeurslocaties zijn terug te vinden in het Ontwerp NPRD.

Reageren en vervolg

Defensie houdt verschillende digitale en fysieke [informatiebijeenkomsten](#). Van 28 mei tot en met 9 juli kan iedereen op het Ontwerp NPRD en milieueffectenonderzoek reageren door een [zienswijze](#) in te dienen. Defensie verwerkt die in een Nota van Antwoord. Eind 2025 stelt het kabinet het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie vast.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen